

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Философски

Специалност: (код и наименование)

Ф	Ф	П	0	2	0	1	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Психология

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

3	0	2	1
---	---	---	---

Социална психология 1 част

Преподавател: Проф. дсн Дончо Николов Градев

Асистент: Гл. ас. Найден Цеков Николов

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	30
	Практически упражнения (хоспетиране)	
Обща аудиторна заетост		60
Извънаудиторна заетост	Реферат	5
	Доклад/Презентация	5
	Научно есе	5
	Курсов учебен проект	
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	10
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Писмен изпит под формата на есе	100 %

Анотация на учебната дисциплина:

Лекционният курс по дисциплината “Социална психология” е предназначен за бакалавърската степен на обучението на студентите от специалност “Психология” в Софийски университет. Курсът обхваща основните проблеми от историята, теорията и приложната сфера на науката “Социална психология”. Конкретните теми са свързани със съвременните български и чуждестранни постижения в тази изследователска перспектива. Съдържанието на лекциите и упражненията ясно е отграничено от близките на социалната психология дисциплини като: психологията на личността, възрастова, трудова и педагогическа психология. Проверката на получените знания става чрез писмен или устен изпит след завършването на лекционния курс.

Предварителни изисквания:

Получени знания в областта на общата психология и история на психология.

Очаквани резултати:

Формиране на знания в областта на историята, теориите и ключови практически въпроси на съвременната социална психология.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1.	<p>Възникване и основни етапи в развитието на социалната психология</p> <p><i>Предпоставки за развитието на съвременната социална психология. Философското минало на социалната психология. Ранните описателни теории в социалната психология. Експерименталната ориентация на социалната психология.</i></p>	4

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

2.	<p>Предметна област на социалната психология.</p> <p><i>Различията в схващанията за предмета на социалната психология. Социална психология на личността. Социална психология на непосредствените човешки отношения. Социална психология на макросоциалните процеси, структури и общности.</i></p>	4
3.	<p>Междудисциплинарни връзки на социалната психология</p> <p><i>Взаимоотношенията на социалната психология с общата психология и социологията. Проблемът за социологическата и психологическата ориентация на социалната психология. Взаимоотношенията на социалната психология с другите поведенчески науки.</i></p>	2
4.	<p>Изследователски методи на социалната психология.</p> <p><i>Методологически равнища на социалнопсихологическото изследване. Основни характеристики на изследователските методи на социалната психология. Дискусиите за приложението на лабораторния социалнопсихологически експеримент. Статистически методи за обработка на емпиричните данни.</i></p>	2
5.	<p>Социализация на личността.</p> <p><i>Определения за социализация. Механизми на социализацията. Доминиращи фактори за социализация на личността. Дискусията за времевите граници на процеса социализация. Проблемът за ре-социализацията.</i></p>	4
6.	<p>Социална адаптация на личността.</p> <p><i>Понятие за социална адаптация. Механизми на социалната адаптация. Разновидности на адаптацияния процес. Конфликтни проблеми в процеса на адаптацията. Психични и социални ефекти на не адаптацията.</i></p>	4
7.	<p>Социални роли и ролеви конфликти.</p> <p><i>Дефиниране на социалната роля. Ролеви репертоар на личността. Езикът на ролевата теория. Социални роли и всекидневно поведение. Типология на ролевите конфликти.</i></p>	4

	<i>Социален контрол върху ролевото поведение. Промяната на социалните роли.</i>	
8.	Социални нагласи на личността. <i>Понятие за социална нагласа. Възникване, структура и функции на социалните нагласи. Социални нагласи и поведение. Измерване на социалните нагласи. Промяна на социалните нагласи.</i>	4
9.	Конформизъм и социално подчинение. <i>Социално влияние и поведенчески промени. Определения за конформизъм и социално подчинение. Личностни и социални фактори за конформизъм и социално подчинение. Експериментална верификация на конформизма и социалното подчинение. Социалните ефекти на конформизма и социалното подчинение.</i>	4
10.	Агресия. <i>Определение за агресията. Разновидности на агресивното поведение. Теоретични подходи на обяснение на агресията: биологично обяснение на агресията; етологично обяснение на агресията; хипотезата Фрустрация – агресия; подходът на социалното учение. Стратегии за редуциране и ограничаване на агресивното поведение.</i>	2

Конспект за изпит

№	Въпрос
1.	Възникване и основни етапи в развитието на социалната психология <i>Предпоставки за развитието на съвременната социална психология. Философското минало на социалната психология. Ранните описателни теории в социалната психология. Експерименталната ориентация на социалната психология.</i>

2.	<p>Предметна област на социалната психология.</p> <p><i>Различията в схващанията за предмета на социалната психология. Социална психология на личността. Социална психология на непосредствените човешки отношения. Социална психология на макросоциалните процеси, структури и общности.</i></p>
3.	<p>Междудисциплинарни връзки на социалната психология</p> <p><i>Взаимоотношенията на социалната психология с общата психология и социологията. Проблемът за социологическата и психологическата ориентация на социалната психология. Взаимоотношенията на социалната психология с другите поведенчески науки.</i></p>
4.	<p>Изследователски методи на социалната психология.</p> <p><i>Методологически равнища на социалнопсихологическото изследване. Основни характеристики на изследователските методи на социалната психология. Дискусиите за приложението на лабораторния социалнопсихологически експеримент. Статистически методи за обработка на емпиричните данни.</i></p>
5.	<p>Социализация на личността.</p> <p><i>Определения за социализация. Механизми на социализацията. Доминиращи фактори за социализация на личността. Дискусията за времевите граници на процеса социализация. Проблемът за ресоциализацията.</i></p>
6.	<p>Социална адаптация на личността.</p> <p><i>Понятие за социална адаптация. Механизми на социалната адаптация. Разновидности на адаптацияния процес. Конфликтни проблеми в процеса на адаптацията. Психични и социални ефекти на не адаптацията.</i></p>
7.	<p>Социални роли и ролеви конфликти.</p> <p><i>Дефиниране на социалната роля. Ролеви репертоар на личността. Езикът на ролевата теория. Социални роли и всекидневно поведение. Типология на ролевите конфликти. Социален контрол върху ролевото поведение. Промяната на социалните роли.</i></p>

8.	<p>Социални нагласи на личността.</p> <p><i>Понятие за социална нагласа. Възникване, структура и функции на социалните нагласи. Социални нагласи и поведение. Измерване на социалните нагласи. Промяна на социалните нагласи.</i></p>
9.	<p>Конформизъм и социално подчинение.</p> <p><i>Социално влияние и поведенчески промени. Определения за конформизъм и социално подчинение. Личностни и социални фактори за конформизъм и социално подчинение. Експериментална верификация на конформизма и социалното подчинение. Социалните ефекти на конформизма и социалното подчинение.</i></p>
10.	<p>Агресия.</p> <p><i>Определение за агресията. Разновидности на агресивното поведение. Теоретични подходи на обяснение на агресията: биологично обяснение на агресията; етологично обяснение на агресията; хипотезата Фрустрация – агресия; подходът на социалното учение. Стратегии за редуциране и ограничаване на агресивното поведение.</i></p>

Библиография

1. Андреева, Г., (1983). Социална психология. София: Наука и Изкуство.
2. Аргайл, М., Хендерсън, М. (1989) Анатомия на човешките отношения. София: Наука и изкуство.
3. Арънсен, Е., (2009). Човекът – „социално животно“. София: Наука и Изкуство, София., 1986.
4. Георгиев, Л., (1994). Психична съвместимост и обща теория на брака. София: Издателство Светра.
5. Групата и личността в социалната психология - 14 западно-европейски учени. (1990). (Състав. Е.Тодорова и колектив)., София: Наука и Изкуство.
6. Джонев, С., (1996, 2007). Социална психология, Том 1,2,3,4,5,6,7. София.
7. Дюркейм, Е., (1994). Избрано. София: И.К. Критика и хуманизъм.

8. Идеи в социалната психология., (1990). (Сборник). Университетско Издателство. Св. Климент Охридски.
9. Йолов, Г., Градев, Д., (1986). Общуването: сътрудничество, дистанция, конфликтност. София: Военно Издателство. 1986.
10. Бишъп, С. (2003) Пълен наръчник на уменията за общуване с хората, София: Наука и изкуство.
11. Паспаланова, Е. (1999) Психологически измерения на индивидуализма. София: Академично издателство "Проф. Марин Дринов".
12. Градев, Д., (2012). Критичната социална психология. София, Изток-Запад.
13. Градев, Д., (2010). Стигма и личностна биография. София, Изток-Запад.
14. Градев, Д., (2005). Психология на масите. София, Наука и изкуство.
15. Градев, Д., (2009). Стигмата на бюрокрацията. Сп. Социология, София
16. Градев., Д., (2008). Слухове и динамика на масовото поведение. София, Годишник на СУ, Том 93, стр. 5-41.
17. Градев., Д., (2010). Самооценка, аспирации за успех, отношение към бъдещето: импликации на личностната биография. София, сп. Педагогика.
18. Градев, Д., (1983). Промените в социалната психика. София.
19. Градев, Д., (1984). Социалните роли на личността. София.
20. Градев, Д., (1987). Събитията в жизнения път на личността. София.
21. Градев, Д., (2001). Социална психология на масовото поведение. София.
22. Малибуда, Й., (1990). Аз - ти - ние : възможности за подобряване на отношенията между хората. София: Наука и Изкуство.
23. Мийд, Дж., (1997). Разум, Аз и общество (от позицията на един социален бихейвиорист), Плевен: Издателство ЕА., 1997.
24. Морено, Дж.Л., (1994). Основи на психодрамата. София: Изд. Фондация Отворено общество.

25. Николов, Найден., (2008). Етнонационалната проблематика - между универсалното и уникалното. Студия в Годишника на СУ"Св. Климент Охридски", книга Психология, том 93, 297-319 стр.
26. Скинър, Б.Ф., (1996). Отвъд свободата и достойнството., (прев. англ. Людмила Андреева)., София: Наука и Изкуство.
27. Тодорова, Е., Социална психология., София., 1994.
28. Социална психология, Христоматия, Под. ред. на Л. Андреева, Дилок, София, 2001.
29. Фрилендер, Сол., (1993). История и психоанализа., (прев. фр. Жорж Йовчев)., София: Издателство. Агрес.
30. Myers, D. (2010). Social Psychology (10th ed.). New York, NY: McGraw-Hill.
31. Baron, R. A. & Branscombe, N. R. (2012). Social Psychology (13 th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson.
32. Hogg, M. A. & Vaughan, G. M. (2011). Social Psychology (6 th Ed.) Harlow, England: Pearson.
33. Sanderson, C. A. (2010). Social Psychology. New York, NY: Wiley.
34. Kruglanski, A.W. & Higgins, E.T.(2003). Social Psychology: A General Reader Key Readings in Social Psychology. New York, NY: Taylor & Francis Books, Inc.
35. Kruglanski, A.W. & Higgins, E.T. (Eds.). (2007). Social Psychology: Handbook of Basic Principles (2nd ed.). New York, NY: The Guilford Press.
36. Rogers, W. S. (2003). Social Psychology: Experimental and Critical Approaches. Maidenhead: Open University Press.
37. Allport, Gordon W., Personality. A psychological interpretation. New York., H. Holt and Co. 1937.
38. Alford., C. Fred., Group psychology and political theory., New Haven etc., Yale Univ. Press., 1994.
39. Anderson, Bo., Essays on social action and Social structure., Stockholm., Almqvist & Wiksel., 1988.
40. Argyle, M., The social psychology of work. London, Penguin, 1972.

41. Badcock, C., *The psychoanalysis of culture*. Oxford., Blackwell., 1980.
42. Baum, A., Fisher, J.D., Singer, J.E., *Social psychology*. New York., 1985.
43. Benedict, Ruth., *Patterns of culture.*, Boston., H. Mifflin., 1959.
44. Braun, R., Tajfel, H., Turner, J., *Social comparison and group interest in in group favoritism.*,(*Eur. J. Soc. psychol.*) 1979. N9.
45. Brown, R., *Social psychology*. New York etc., The Free Press.,1965.
46. Cabot, Hugh and Josef., Kahl,A., *Human relations. Concepts and cases in concrete social science.*(vol.1) Cambridge. Mass., Harvard Univ. Press., 1957.
47. Dijk, Teun Adrianus van., *Prejudice in discourse: An analysis of ethnic prejudice in cognition and conversation.*, Amsterdam., Benjamins., 1984.
48. Gasper, Louis., *Fundamental of sociology. A syllabus with adapted reading.*, Berkeley., Mc Cutrhan 1966.
49. Feldman, Robert S., *Social Psychology: theories, research, and applications.*, New York, Mc Graw-Hill Book Company., 1992.
50. *Forms of symbolic action. Proceedings of the 1969 Annual spring meeting of the American Ethnological Society.* Ed. (by) Robert F. Spencer., Seattle., Univ. of Washington Press., 1969.
51. From, E., *Escape from freedom.*, New York., Discus Books., 1941.
52. Hogg, Michael A., Abrams, Dominic., *Social identifications: A social psychology of intergroup relations and group processes.*, London., Routledge., 1988.
53. Moos, Rudolf H., *Human adaptation. Coping with life crises.*, Lexington., Mass. etc., Heath., 1976.
54. Newcomb, Theodore M., *Personality and Social Change.*, New York., Dryden Press 1943.
55. Parsons, Anne., *Belief, magic, anomie. Essays in psychosocial anthropology.*, New York., Free press., 1969.
56. Tajfel H. (Ed.). *Differentiation between social groups: studies the social psychology of intergroup relations* (*Eur. Monographs in Soc. Psychol.*). L., 1978. N14.

57. Tajfel H. (Ed.). Social identity and intergroup relations. London, 1982.
58. Taylor, Donald M. et. al., Theories of intergroup relations: International social psychological perspectives., New York., Praeger., 1987.
59. The social psychology of intergroup conflict: Theories, research, and applications. Ed. by Wolfgang Stroebe. etc., Berlin., Springer. Verl., 1988
60. Tenies, F., Community and Association., / Ed. P. Sorokin /., London., Routledge and Kegan., 1955.
61. Turner, Ralph H. et Lewis, M. Killian., Collective behavior. 2 ed. Englewood cliffs., N.J., Prentice - Hall., 1972.
62. Vaughan, Gr., Hogg, M., Social Psychology (an introduction)., London., 1995.
63. Verderber, Rudolph F., Verderber, Kethleen, S., Inter - Act :using interpersonal communication skills., Belmont, California., Wadsworth Publishing Company., 1992.
64. Wallas, Craham., The great society. A psychol. analysis., Lincoln., Univ. of Nebraska Press., 1967.
65. Williams, Thomas R., Psychological Anthropology. The Hague., Monton., 1975.
66. Sperlich, Peter W., Conflict and harmony in human affairs. A study of cross-prwssures an political behavior., Chicago., Rand Mac Nally 1987.
67. Znaniecki, Florian., The laws of social psychology., New York., Russell and Russell 1967.

Дата:

Съставили:

**Проф. Д. ф. Н. Дончо Градев
Гл. Ас. Найденов**